

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการรวบรวมความรู้ทั้งเก่าและใหม่ บรรดาประเทศที่มีไซ้เจ้าของภาษาจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนและส่งเสริม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กว้างขวาง ทั้งนี้เพราะสรรพตำราต่าง ๆ ได้อาศัยภาษา ภาษาอังกฤษเป็นสื่อของการเผยแพร่ ประเทศไทยซึ่งกำลังพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านก็เช่นกัน จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการก่อให้เกิดความก้าวหน้าในทางวิชาการ ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในสังคมไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้ว่าวิชาภาษาอังกฤษ ได้บรรจุไว้เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาของไทยทุกระดับการศึกษามาเป็นเวลานาน

ถึงแม้ภาษาอังกฤษจะเป็นวิชาบังคับมาโดยตลอดก็ตาม การเรียนการสอนภาษา ภาษาอังกฤษเท่าที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่ายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนส่วนมากมี ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังที่ จรรยา วงศ์สายัณห์ ได้ กล่าวไว้ว่า "เราต้องยอมรับว่าการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ได้ผลเท่าที่เราหวัง หรือเท่าที่ควรจะเป็น"¹ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้เรียนต้องประสบกับภาวะจำยอมที่จะต้อง เรียนโดยไม่รู้ว่าจะเรียนไปเพื่ออะไร ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาจึงเริ่มสนใจที่จะแสวงหา แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น ดังเช่นได้มีการ เปลี่ยนวิชา ภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาจากวิชาบังคับมาเป็นวิชาเลือก เป็นต้น

¹ จรรยา วงศ์สายัณห์, "ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย,"

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษานั้น เกือบทุกมหาวิทยาลัย ได้จัดให้เป็นวิชาบังคับ เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า การศึกษาในระดับ อุดมศึกษานั้นต้องอาศัยภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาวิชาความรู้และวิทยา- การใหม่ ๆ จากตำราและเอกสารต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อเผยแพร่ความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการทั่วโลกอีกด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป ดังเช่น ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโท และปริญญาเอกนั้น ล้วนต้องอาศัยภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญทั้งสิ้น ดังที่ จอร์จ เอฟ แกนท์ (George F. Gant) ไคกลาวไว้ว่า "การสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาชั้นสูงกว่า ระดับปริญญาตรี"¹ กำแหง พลังกุล ก็ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดให้มีการ เรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับสูงกว่าปริญญาตรีว่า "การที่เราจะเรียนปริญญาโท ส่วนใหญ่ถ้าเป็นทางเทคโนโลยีตำรับตำราต่าง ๆ ก็เป็นภาษาอังกฤษ ถ้าจะเรียนปริญญาโท ใดก็ในประเทศหรือนอกประเทศก็ตาม ต้องมีความรู้ในทางภาษาคึกก่อน"²

จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้มีการจัดสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ในแผนกวิชาต่าง ๆ ในประเทศไทย ดังเช่น ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีการจัดสอน วิชาภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งที่เป็นวิชาเลือกและวิชาบังคับแก่นิสิตในระดับ ประกาศนียบัตรชั้นสูง และระดับปริญญาโทและปริญญาตรี

¹ George F. Gant, "รายงานเนื่องในพิธีเปิดศูนย์ภาษาอังกฤษของโครงการ พัฒนามหาวิทยาลัย ณ คึกคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ 25 พฤศจิกายน 2511," วารสาร สภาการศึกษาแห่งชาติ 3 (พฤศจิกายน 2511) : 8.

² กำแหง พลังกุล, "การพัฒนาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 3 (พฤศจิกายน 2511) : 18.

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาเท่าที่ผ่านมาก็ประสบปัญหา เช่นเดียวกับในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา กล่าวคือ ผลที่ได้ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ นัก ดังที่ มยุรี สุขวิวัฒน์ กล่าววว่า "ผลการสอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับตั้งแต่ชั้นประถม ปลายจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐ เปลืองแรงงานและเวลาของผู้สอนและผู้เรียน"¹ จึงได้มีการเคลื่อนไหวที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา โดยมีการจัดตั้งศูนย์ภาษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ก็น่าจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพดีขึ้นด้วย ดังที่ สง่า สรรพศรี กล่าววว่า "การวางแผน การศึกษาทุกระดับ คือการวางแผนการศึกษานูบาล มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาทั่วประเทศ ควรจัดให้เป็นแผนต่อเนื่องกัน ท้องทำทุกระดับให้สัมพันธ์กัน จะไปพัฒนาระดับใดระดับหนึ่ง ไม่ได้"² ฉะนั้นในระดับบัณฑิตศึกษาก็ควรที่จะได้มีการสำรวจความต้องการ ความคิดเห็น และปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะได้นำผลของการวิจัยมาเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งในขณะนี้ยังมีใคร่ผู้ใดทำการศึกษาอย่างจริงจังด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนศึกษาความต้องการ ความคิดเห็น และปัญหาของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ และนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชาของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขา

¹ มยุรี สุขวิวัฒน์, "แนวคิดในการปฏิบัติการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน มหาวิทยาลัย," ธรรมศาสตร์ 2 (มิถุนายน-ตุลาคม 2515) : 75.

² สง่า สรรพศรี, "การวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัย," วารสารสภาการศึกษา แห่งชาติ 3 (กันยายน 2511) : 13.

วิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์เพื่อจะนำความคิดเห็นของนิสิตในกลุ่มสาขา วิชาดังกล่าวมาสรุปหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบัน ในแง่ของวัตถุประสงค์ หลักสูตรและเนื้อหา วิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตลอดจนประโยชน์ของการเรียน ภาษาอังกฤษในระดับนี้
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ นิสิตบัณฑิตศึกษาในปัจจุบัน และนิสิตที่จบการศึกษาไปแล้ว ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์- กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ เกี่ยวกับความต้องการ สภาพการเรียนการสอน และประโยชน์ที่ได้รับจากการ เรียนภาษาอังกฤษในระดับนี้
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตในกลุ่มสาขาวิชาดังกล่าวที่มีพื้นฐานทาง ภาษาอังกฤษต่างกัน
4. เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิต- ศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

แนวเหตุผลที่สำคัญในการวิจัย

เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ในเกือบทุกระดับการศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้ได้ผลตรงตามจุด มุ่งหมายของการเรียนการสอน และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ในระดับบัณฑิต- ศึกษา ก็ควรที่จะได้มีการสำรวจสภาพการเรียนการสอน และสำรวจความคิดเห็น เพื่อนำผล

จากการสำรวจไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้นด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2521 ทั้งหมด นิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษในปีการศึกษา 2521 และ นิสิตที่จบการศึกษาแล้วในปีการศึกษา 2519 และปี 2520 ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ, กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ, กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ เฉพาะแผนกวิชาที่มีการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. เนื่องจากนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ มีจำนวนเพียง 2 คน จึงจะไม่นำข้อมูลมาวิเคราะห์ในชั้นเปรียบเทียบความคิดเห็น
3. การวิเคราะห์ผลการวิจัยจะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ และอายุ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผลของการวิจัยถือว่าเป็นตัวแทนของความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา และของนิสิตทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. คำตอบที่ได้จากการวิจัยนี้ถือว่าเป็นความรู้สึกที่แท้จริงและตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบ

ความจำกัดของการวิจัย

ผู้วิจัย ได้เลือกผู้ตัวอย่างประชากรนิสิตบัณฑิตศึกษาที่จบการศึกษาแล้วในทุกกลุ่มสาขาวิชา ย้อนหลังไป 2 ปี คือ ในปีการศึกษา 2519 และปี 2520 โดยดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ที่ได้จากฝ่ายทะเบียนของบัณฑิตวิทยาลัย ดังนั้น แบบสอบถามที่ส่งไปให้ตัวอย่างประชากรดังกล่าวอาจได้รับคืนน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ เนื่องจากที่อยู่ของผู้ตอบแบบสอบถามอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากทะเบียนของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

- นิสิตบัณฑิตศึกษา** หมายถึง นิสิตในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์-กายภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และนิสิตในระดับปริญญาโทบัณฑิต ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ปีการศึกษา 2521 และที่จบการศึกษาแล้ว ในปีการศึกษา 2519 และปี 2520
- กลุ่มสาขาวิชาทั้ง 4** หมายถึง กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ซึ่งทำการแบ่งกลุ่มตามการพิจารณาลักษณะเนื้อหาวิชาที่จัดสอน โดยบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัณฑิตวิทยาลัย** หมายถึง สถาบันจัดการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ดังเช่น ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ระดับปริญญาโทบัณฑิต และระดับปริญญาคุณวุฒิปดิกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิชาภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา** หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นเพื่อให้บัณฑิตศึกษาในแต่ละแผนกวิชาที่มีการจัดสอนทั้งที่เป็นวิชาบังคับ และวิชาเลือก ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร ในการพิจารณาจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับบัณฑิตศึกษา ให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน และได้ผลตามจุดมุ่งหมาย
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย